

Assessments Australia တာ်ဆုာ်ခီအလံာ်တကီၢ်အသီ-မိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတာ်
တာ်ကတိၤအဂီၢ်တာ်ကူၤစါယါဘျါအတာ်သမံသမိး

ဆူမိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတာ်အအိၣ်,
န့ဖိဘာ်တာ်ဆုာ်ခီအီၤအီၤလၢတာ်ကတိၤဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတာ်သမံသမိးဒ်သိးကထံာ်ဘာ်မ့ၢ်တာ်သ့တာ်ဘာ်တဖၣ်အံၤမၤ
ဘာ်ဒိဘာ်ထံးဝဲအတာ်မၤလိဒီးန့ၣ်ပာ်ယုာ်ဆူက့ၢ်အပူၤဒ်လဲာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.တာ်အံၤကမၤစၢၤဝဲက့ၢ်လၢကပာ်န့ဖိမ့ၢ်အအိၣ်ဒီး
တာ်ကတိၤဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတာ်တဘာ်လီၢ်ဘာ်စးအဒိၣ်အမ့ၢ်လၢအတာ်မၤတၢ်လိာ်ဘာ်တဖၣ်အဂီၢ်ခါ,
ဒ်သိးကဘာ်ဆိၣ်ထွဲန့ဖိဒ်လဲာ်, ဒီးက့ၢ်ကသ့ပတံအါထီၣ်လံာ်လဲာ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤကဲဘျါလၢတာ်ကူၣ်
ဘာ်ကူၣ်သ့ဝဲကျိၣ်ကသ့ဒ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်ဘာ်ဃးဒီးတာ်မၤအကျိၣ်အကျဲအံၤအိၣ်ဝဲဖဲလံာ်ကဘျးပာ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အံၤတဖၣ်အပူၤ,
ဒီးနကလိာ်မၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးလံာ်ပျဲအဂီၢ်လီၤ.

ဝံသးစူၤမၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးတာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်အါအါတသ့ဖဲအသ့ကတၢ်ဒီးဆုာ်ကဒါက့ၢ်ဆူန့ဖိအက့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ကမၤစၢၤပုၤလၢကဆၢတံာ်ဝဲတာ်သမံသမိးန့ၣ်မ့ၢ်တာ်မၤအီၤလၢ Assessments Australia
သ့တသ့အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တာ်ဂ့ၢ်ကီၤခဲလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်မ့ၢ်တာ်အါဒိၣ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတံာ်အဂီၢ်,
အယိမ့ၢ်တာ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနကဟ့ၣ်ထီၣ်တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်အါအါကတၢ်တသ့ဖဲအသ့န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၤအံၤကပာ်ယုာ်လၢပလံာ်ပာ်ဖျါတဖၣ်အပူၤဒီးကမၤစၢၤပုၤလၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တာ်သမံသမိး
လၢအဘာ်ကတၢ်ဒီးအလၢပုၤလၢနဖိအတာ်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့တာ်လိာ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢက့ၢ်စ့ၢ်ကီးကပာ်ယုာ်ဖဲလံာ်ပာ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တကီၢ်အံၤတာ်မၤအီၤလၢတာ်ကဘာ်မၤပုၤထီၣ်အီၤလၢခိဖျါထၢာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီး
မၤပုၤထီၣ်အီၤလၢစုန့ၣ်, က့ၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်လံာ်တကီၢ်အံၤအဂါတဘာ်သ့ဝဲလီၤ.

တာ်မၤအကျိၣ်အကျဲအံၤအဖိခိၣ်နတၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံမံ,မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘာ်တာ်မၤစၢၤလၢကမၤပုၤလံာ်တကီၢ်တဘာ်
အံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးက့ၢ်, မ့တမ့ၢ်တာ်သမံသမိးအီးစကြွလယါ (Assessments Australia) ဖဲ
၀၃ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ မ့တမ့ၢ်အံၤမ့(လ)ဆူ PSD-AS@assessments.com.au တက့ၢ်.က့ၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်န့ၣ်
ပုၤကျိးထံတာ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢမၤပုၤထီၣ်လံာ်တကီၢ်အံၤလၢအဲကလံးကျိၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

တာ်ဘျါး

Assessments Australia ကရူၢ်

[Students with Disability Assessment Service website](#)

တက်ကတိကူစါယါဘျါအတၢ်သမံသမိးဃုာ်ဒီး Assessments Australia- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

Assessments Australia မ့ၢ်မတၤလဲၣ်.

Assessments Australia, မ့ၢ် MAX အတၢ်ဃုာ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကျါတခါ, မ့ၢ်ခိဖနံၤတဖျါၣ်လၢအသဘျုးလၢအတၢ်ဒုၣ်ဝဲ
လၢအသမံသမိးကိဖိတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိဃုာ်ဒီးလံာ်ပတံထီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤလၢကိဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်
ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီးတၢ်ဒုးပုၤဃုာ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢတ
အိၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျုးလၢာ်စ့ၤလၢကိဃုာ်ဒီးဟံၣ်ဖိဖိဖိအအိၣ်ဒီးဖျါတၢ်အၢၣ်လီၤယံးဃုာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘျုးတၢ်ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ (DE) န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်မနုၤလၢတၢ်ဆုၢ်ခိဃီၤဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်လဲၣ်.

န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ခိဃီၤအီၤလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ခိဖျါတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးအကျိၣ်တၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်
စး_____မ့ၢ်မတၤကျိၣ်အတၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးလၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်သဘံၣ်ဘၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
ဖိသ့ၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲဃုာ်ဒီးတၢ်ကတိတၢ်ဒီး/တၢ်နၢပၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်, တၢ်ကတိတဖျါဒီးတၢ်ကတိ
ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဒီးမၤဃုာ်တၢ်ဒီးပုၤအဂၤလၢကိန့ၣ်လီၤ.
ကျိၣ်အတၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးမ့ၢ်နးဒိၣ်လၢကဲၣ်ဆိးန့ၣ်န့ၣ်ဖိကလိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးကမ့ၢ်ဝဲ-

- ကွၢ်ဝဲန့ၣ်အကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤသ့ မ့ၢ်မတၤန့ၣ်အတၢ်နၢပၢ်ပုၤအဂၤကတိတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲန့ၣ်အတၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အကျိၣ် မ့ၢ်မတၤန့ၣ်အဝဲတၢ်ကတိကျိၤလၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲတၢ်မၤလိအတၢ်ကီၢ်လီၤဆိလိၣ်အသးတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဝဲ
သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)အတၢ်သမံသမိး
လၢကမၤစၢၤပုၤလၢကနၢပၢ်ဘၣ်မနုၤလၢန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကိအပူၤန့ၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်ဃးန့ၣ်အဂ့ၢ်လၢအပူၤကွံာ်, ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိထီၣ်တၢ်သီအခါဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်, မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်
ကတိအဲကလံးကျိၣ်ယံာ်လံထဲလဲၣ်,အနၢ်ဟူတၢ်အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်သမံသမိးလၢအပူၤကွံာ်ဒီး/မ့ၢ်မတၤတၢ်သ့ၣ်
ညါဆိလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲအဂီၢ်
- ကတိတၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢအသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်

ဖိသ့ၣ်အိၣ်ထဲစ့ၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိၣ်သးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီမ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်
ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဲးဖိမ့ၢ်မတၤကတိလၢကီၢ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကနၢပၢ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဒိတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိအကလုာ်သီၣ်
လၢတဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ခိဖျါ တၢ်ကတိအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် (apraxia of speech) (CAS), လၢအမၤဘၣ်ဒိအတၢ်သ့တၢ်

ဘာလကကတိတၢ်ရှဲအဂီၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိာ်သးဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကတိၤအဂီၢ်မ့ၢ်လိာ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်, ပကကွၢ်နဖိအမၤသီၣ်ကလုာ်လဲၣ်, ပၤဖျိၣ်ယုာ်တၢ်ကလုာ်တဖၣ်တပူၤဃီလၢကမၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျါၣ်, ဒီးအတၢ်ကတိၤထူၣ်ပျါတဖၣ်မၤတၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. CAS န့ၣ်လီၤဆီလိာ်အသးဒီးတၢ်ကိတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢအအိၣ်ဒီးဖိသၣ်အါဒ်အါဂၤ, ဒီးတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်တၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲၤမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးကိမ့ၢ်တမ့ၢ်ပရူဖဲ (၀၃) ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ တက့ၢ်.

တၢ်ဆုၤအိၣ်အတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤ

နဖိအကျိၤဆဲးကျိးပုၤလၢကမၤတၢ်ဆုၤအိၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.ပလိာ်မၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနၤဒီးကိမ့ၢ်အိၣ်လၢကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ် Assessments Australia မ့ၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢကမၤတၢ်သမံသမိးအံၤလီၤ. ကိမၤစၢၤနၤလၢကမၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဖဲလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤန့ၣ်သ့ဝဲလီၤ.တဘျီတခါတၢ်သမံသမိးနီၤဖျိပတၢ်မၤစၢၤကရၢတမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနဖိအဂီၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဆိမိာ်လၢမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသၢပျါ, ပကဒုးသ့ၣ်ညါကိ, ဒီးဘၣ်မနုၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲၤ

ပကရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်နဖိလၢကအိၣ်ဒီးကျိာ်ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤအတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤလၢအကူၤစါယါဘျါတၢ်ကတိၤတဂၤအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိာ်ဆီဒီးမ့ၢ်သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီလၢအဖျိတီၤပတီၢ်အထီကတၢ်တဂၤလၢကသမံသမိးနဖိအကျိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တဘၣ်ပကရဲၣ်ကျဲၤမၤစၢၤကီၢ်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိမိာ်ဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤ)အတၢ်သမံသမိးဖဲအမ့ၢ်တမၤဘၣ်ဝဲဒီးလၢအပူၤကွံာ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကမၤပုၤသးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိးညီၣ်န့ၣ်လၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲအဒိးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်တကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤပုၤအံၤဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.

ကိမ့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါနဖဲတၢ်ကမၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ဆဲးယံာ်လဲၣ်,ဒီးကွဲမ့ၢ်နၤလၢနကဟဲဆူကိလၢကတိၤတၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံၤအလီၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်န့ၣ်, ကိမ့ၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါပကဆဲးကျိးနၤလၢလီၤတဲစိလၢကကွၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤတချးတၢ်သမံသမိးအခါန့ၣ်လီၤ.

ညီၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢဖိသ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကတိၤဘၣ်အိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအဂ့ၢ်လၢကျဲၤလၢအကပုၤလုာ်အပူၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ဝဲတၢ်ကတိၤတၢ်မၤကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်မၤကွၢ်လၢနဖိကိးလိအသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ကတီၤပၤအသးအဂီၢ်ဘၣ်. ဖဲတၢ်သမံသမိးအန့ၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်ကိဒိၣ်လၢနဖိကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးအိၣ်အကသံၣ်လၢညီၣ်န့ၣ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပီးတၢ်လီအိၣ်ဝဲအါကလုာ်လၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်သမံသမိးဝဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ပီးတၢ်လီခဲလၢၣ်ထီၣ်ဒွဲးဝဲတၢ်တမံၤဃီ, ဒီးခဲလၢၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤလၢ DE န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခဲ

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးတၢ်မၤကွၢ်ဒီးတၢ်လၢနၤဒီးကိၣ်မၤတၢ်မၤန့ၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ညီၣ်န့ၣ်ကတဲဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤဒီး.မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ခါအဂ့ၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခီၣ်လိာ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ,တၢ်ကလိာ်မၤကဒီးတၢ်သမံသမိးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ.နဟဲဆူၣ်မ့ၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခဲလၢကကတိၤတၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးကျိးလီၤတဲစိဆူၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်ဖဲန့ၣ်လိာ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပကဆူၢ်ထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်အလံာ်ပာ်ဖျါဆူၣ်လၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်သမံသမိးအဆၢကတိၢ်သၢန့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.ကိၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်လံာ်ပာ်ဖျါအဒိတဘျီ, လၢကပာ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိမိာ်တနီၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပာ်ဖျါ, လၢကပာ်ဃုာ်တၢ်ဆိမိာ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပာ်ဖျါဝဲတစု, နကိးပုၤသ့ဖဲ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ ဖဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ကစံးဆၢစ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံၤလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးမ့တမ့ၢ်တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်,

ကိၣ်ကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကမၤလိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကမၤတၢ်ဆိတလဲလၢအတၢ်မၤ

လိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ဒီးကစးထီၣ်မၤဝဲနီၢ်တဂၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကပာ်လီၤဝဲကိၣ်ဖိတၢ်ဆိၣ်ထွဲကရၢၢ်လၢကကတိၤတၢ်ဘၣ်ဘးဒီးန့ၣ်ဖိ

အတၢ်လိာ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ပတံအါထီၣ်လံာ်လဲကဲဘျးတဖၣ်သ့ခီဖျိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ

ကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲတဖၣ်(PSD) မ့တမ့ၢ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲအတၢ်န့ၣ်ပာ်ဃုာ် (DI)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤကကတိၤတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဘးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢတၢ်မၤအီၤလၢန့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤကရၢၢ်အဂၤတဖၣ်ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံကီၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲအတၢ်အုၣ်ကီၤ (National Disability Insurance Scheme) (NDIS) န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်အအါတခီတၢ်မၤန့ၣ်ကမၤအသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်အအါဘၣ်န့ၣ်,ကိၣ်ကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအီၤလၢကမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သမံသမိးအလံာ်ပာ်ဖျါကဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးကိၣ်ဆိၣ်ထွဲဝဲန့ၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီး

နွဲ့လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမံၤဆူၣ်အဂီၢ်လၢကမၤစၢၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢယုၣ်ဒီးကျိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤတဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမ့ၢ်တမ့ၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤ အတၢ်ဒုးပၣ်ယုၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်နွဲ့လီၤ.နကတီၤတၢ်ဒီးကွၢ်ဘၣ်ယးလၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ဆိၣ်ထွဲန့ၣ်ဖိၣ်လဲၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤကျိၤအခိၣ်သ့ၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤ (PSD): PSD ဟ့ၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကွၢ်တဖၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲအပိၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၤဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အါဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်ကမၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘံးထီၣ်ယါပဒိၣ်အကွၢ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအါထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်လၢယံာ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ် ကွၢ်ကတီၢ် ၄, ၂၀၂၁ န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၀၂၅ ကတၢ်ဝဲန့ၣ်, သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်န့ၣ်တၢ်ကပၣ်က့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအလီၢ်လၢကိၤဖိတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်အကွၢ်ပနီၣ်န့ၣ်တၢ်ကသ့ၣ်အီၤလၢကမၤစၢၤဝဲကွၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်ကိၤဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နဖိအကွၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖဲသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤကစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်ဆံးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး-

တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအပနီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်ပုၤဂၤကတီၤတၢ်ဒီး.မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကသ့ၣ်တၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတဘျီတခိၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒ်ကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး (DLD) န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့- တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်, တၢ်ကတိၤကျိၤဒီးအိၣ်ပညိၤလၢပုၤအဂၤတဖၣ်တဲအီၤ န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ် -တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လၢကပၣ်လီၤတၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအပူၤလီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိး -တၢ်သမံသမိးတခါလၢတၢ်မၤအီၤလၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလၢအကွၢ်ဝဲပုၤတဂၤအတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အတၢ်သ့ၣ်တဘၣ်တဖၣ်လၢအကါဒိၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်လိာ်တဖၣ်- တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢပုၤတဂၤလၢအကတီၤတၢ်ဘၣ်ထဲတဖၣ်ဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်တဘၣ်နီတဖၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၢ်လၢတၢ်ကန့ၢ်ပၢၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတဂၤအံၤကလိာ်ဘၣ်ကျဲၤအဂၤတဘျီလၢကမၤစၢၤအီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်, အဒိ, တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်စးလၢတၢ်သးအီၤလၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤအကလုာ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး -ကီၢ်ခဲလၢကကတီၤသီၣ်တၢ်လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်.

ဖိသ့ၣ်ကတီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကီၢ်ခဲ(Childhood apraxia of speech)(CAS): တၢ်ကတိၤအသီၣ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး

လၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤဟူၣ်အထူၣ်ပျၢ်လၢတၢ်သူအီၤလၢကကတိၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၢ်အသးဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

သးခိၣ်န့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်-သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဘၣ်သးတၢ်သမံသမိးလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး

တၢ်သဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ် - သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလီၤဆီလၢတၢ်သမံသမိးဝဲကျိၣ်ဒီးဃုသ့ၣ်ညါ

ကျိၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

နီၣ်တၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (IEP): IEPမၤစၢၤကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်လၢကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဖိအတၢ်မၤ

လိတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကိၣ်ဖိတၢ်ဆိၣ်ထွဲကရူၢ် (SSG): ကရူၢ်တဖၣ်, ပုၣ်ဃုၣ်ကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိ, လၢအမၤဃုၣ်သကိးတၢ်တပူၤဃီ

လၢကသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဘၣ်ကိၣ်ဖိတၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, မၤအါထီၣ် IEP ဒီးကွၢ်ဟ့ၣ်ဝဲကိၣ်ဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလၢသးကွၢ်ဂီၢ်တၢ်လၢပဲၤအဂီၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ -ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကိၣ်ဃုၣ်ဒီးလံၣ်လဲၣ်ကဲဘျး

အါထီၣ်လၢကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးကျိၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိလၢသးကွၢ်ဂီၢ်တၢ်လၢပဲၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

***ဝံသးစူၤဆဲးကျိးန့ၢ်ဖိအကိၣ်ဖိန့ၢ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးပုၤကျိးထံတၢ်တၢ်လၢကမၤစၢၤဒီးစံးဆၢန့ၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢလံၣ်ကဘျးပၤအဖိလံၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်**